

نقش فضای بینایی در طراحی معماری

مرتضی یعقوبی، دکترهیرو فر کیش

دانشجوی کارشناسی، مؤسسه آموزش عالی خاوران

عضو هیئت علمی، مؤسسه آموزش عالی خاوران

Morteza_ya68@yahoo.com

Morteza yaghobi

چکیده

در بنایی معماری فضاهای رابطی وجود دارد که با معانی، فرمها و عملکردهای مختلف باعث پیوند فضاها می شود. هرگاه چند بنا همزمان در حوزه دید ما قرار گیرند، روابطی بین آنها احساس می کنیم که این روابط، تنها از طریق فضاهای بینایی ایجاد می شود. اگر دو توده کاملاً کنار هم باشند، یکی از آنها جزوی از دیگری به حساب می آید و اگر فاصله دو توده خیلی زیاد باشد، دیگر رابطه ای بین آنها وجود ندارد. لذا چنین فضاهایی در طراحی نقش اتصال و ارتباط دهنده دارند و فضاهای بدون آن معنای خاصی ندارند و مانند ظرفی تهی می باشند. در این رابطه هدف از ارائه این مقاله شناسایی و تعیین نقش فضای بینایی در معماری، بررسی و مقایسه تعدادی از آثار معماران می باشد. این مقاله از طریق مطالعات کتابخانه ای و مقایسه نظریه پردازان در تعریف موضوع تحقیق، به تحلیل و توصیف فضای بینایی به تبیین و شناختی از موضوع رسیده است.

کلمات کلیدی:فضای بینایی، پیوستگی فضایی، مژ میانی^۱، دوسیستمی^۲، بینایی‌یی

۱. مقدمه

واژه بین در لغت نامه دهخدا از جمله لغات اصلی به معنی جدایی و پیوستگی، فرق و فصل میان دو چیز و جدایی آمده است. لغت بین بسته به تعریف و شرایط استفاده می تواند با لغاتی همچون وصل، پیوستگی، فصل، جدایی، مژ، حد، لبه، جداره، آستانه و در نتیجه ربط هم معنی و مترادف شود. در لغت نامه تخصصی معماری در تعریف واژه بینایی چنین آمده است: بینایی فضایی که همیشه در حال حرکت است، مکانی در خودش، محدودیتی ساخته شده در حاشیه، فتح بین قلمرو دو جنگجو، مبهم، سرگشته، دو رگه و نامعلوم. بینایی، لزوماً یک فضایی خالی و یا یک فضای باقیمانده نیست. در یک هندسه با روابط پیچیده بینایی به مکانی استوار تبدیل می شود، مکانی که هندسه آن را دم و بازدم می کند، یک مکان بهامهای همزمان. بنا براین بینایی